VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

INFORMACINIS BIULETENIS Nr.10 (382) 2026 SPALIS

NAUJAS VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS SENATAS

Akademinės bendruomenės atstovai (21)
Vilniaus fakultetas:
Doc. Dainius Bendikas
Prof. Eglė Ganda Bogdanienė
Prof. Rasa Justaitė-Gecevičienė
Prof. Laura Gudaitė
Prof. Miglė Kibildienė
Prof. Audrius Klimas
Doc. Povilas Marozas
Prof. Jolanta Mikulskytė
Doc. dr. Vygintas Orlovas
Prof. Marius Pranas Šaliamoras
(Senato pirmininkas)
Prof. Eglė Vertelkaitė
Doc. dr. Simona Žemaitytė
Kauno fakultetas:
Prof. Jonas Audėjaitis
(Senato pirmininko pavaduotojas)
Doc. Rita Kaupelienė
Doc. dr. Vaida Almonaitytė Navickienė
Prof. Virgilijus Trakimavičius
Prof. Aušra Vaitkūnienė
Klaipėdos fakultetas:
Doc. Martynas Lapas
Telšių fakultetas:
Prof. Ramūnas Banys
Doc. Marius Norkus
Dailėtyros institutas:
Dr. Jolita Liškevičienė
Studentų atstovai (6)
Vilniaus fakultetas: Rokas Auryla, Kamilė Jucaitė
Kauno fakultetas: Titas Abalikšta, Ieva Jakutytė
Telšių fakultetas: Austėja Macijauskaitė
Klaipėdos fakultetas: Andželika Zaleckytė
Senato nariai pagal pareigas (3)
VDA rektorė prof. Ieva Skauronė
VDA prorektorius studijoms prof. Ričardas Bartkevičius
VDA prorektorius mokslui ir menui
doc. dr. Marius Iršėnas

V. Jankausko nuotr.

Spalio 3–5 dienomis vyko 17-oji meno mugė „ArtVilnius'26“, kurioje dalyvavo daugiau nei 70 meno galerijų ir institucijų, 300 menininkų iš 20 pasaulio šalių. Paskutinę mugės dieną piniginėmis premijomis ir diplomais apdovanoti žiūrovų išrinkti laureatai. „ArtVilnius'26“ rinktine žiūrovų galerija pripažinta VDA galerija „Artifex“, kuri mugėje pristatė menininką Liudviką Kesminą. Galerijai prekės ženklo vadovas Vytenis Čimielius įteikė specialią 2 000 eurų „Volfas Engelman“ premiją. *Mūsų inf.*

Susitikimas Helsinkyje

Meninio tyrimo ateitis, nauji požiūriai į meno edukaciją ir stiprėjantis tarptautinis bendradarbiavimas. Šios temos spalio 8–10 d. subūrė Šiaurės ir Baltijos šalių meno akademijų atstovus Helsinkyje vykusiame KUNO tinklo metiniame susitikime. Vilniaus dailės akademija ne tik dalyvavo diskusijose apie regiono meno aukštojo mokslo ateitį, bet ir prisidėjo prie jų turinio formavimo. Helsinkio menų universiteto Dailės akademijoje vykusiame susitikime VDA atstovavo rektorė prof. Ieva Skauronė, KUNO tarybos pirmininkė dr. Julija Fomina ir prof. dr. Vytautas Michelkevičius. Susitikime daugiausia dėmesio skirta meninio tyrimo, kūrybinės praktikos ir pedagogikos sąsajoms bakalauro, magistrantūros ir doktorantūros studijose. Diskusijoje dalyvavo prof. dr. V. Michelkevičius, o dr. J. Fomina kartu su menininke Annett Busch moderavo dis-kusiją apie meno istorijos dėstymo perspektyvas Šiaurės ir Baltijos šalyse.

Mūsų inf.

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KRONIKA

Spalis

Panemunės pilyje veikia Lietuvos muzikos, teatro ir kino muziejaus organizuota paroda „Nuo Birutės iki Basanavičiaus. Lietuvos istorija teatro scenoje“

1 d. VDA bibliotekos bendradarbystės erdvėje atidaroma Dalios Motiejūnienės paroda „Tylūs aidai“

2 d. Kretingos muziejuje atidaroma Rasos Justaitės-Gecevičienės paroda „Keliaujantys augalai“

5–9 d. VDA Klaipėdos fakultete vyksta tarptautinės „Cirrus“ tinklo kūrybinės dirbtuvės „Logo Design and Branding Through Music“

6 d. VDA Kauno galerijoje „Muitinė“ atidaroma II kurso tapybos magistrantų paroda „Po regimybės paviršiumi: ten, kur susitinka skirtingos tikrovės“

G. Simonenko parodoje

8 d. VDA Telšių galerijoje atidaromos trys parodos: Emilijos Vaitiekūnės „Kintantys“, Mildos Trimakaitės „Ilgi atsisveikinimai su artimaisiais“ ir grupinė paroda „Šaukštai prieš pietus“

9 d. VDA Gotikinėje salėje vyksta keramikų konferencija „Kaip keramikai šildė vasarą?“

9–17 d. VDA Nidos meno kolonijoje vyksta Kauno fakulteto organizuotos tarptautinės dizaino kūrybinės dirbtuvės „NewIDeA 2026“

12 d. Senųjų rūmų Atvirajame koridoriuje atidaroma parengiamųjų Architektūros kursų paroda „Nuo pirmųjų eskizų iki architektūros studijų“

13 d. Galerijoje „5 Malūnai“ atidaroma Noora Nio-Juss paroda „I'll stop by you“, she said („Užsuksiu pas tave“, – pasakė ji)

14 d. „Titanike“ vitražo ir architektūrinio meninio stiklo kūrėjas Thierry Boissel iš Miuncheno dailės akademijos skaito viešą paskaitą „Stiklo ir vitražo darbai architektūroje“

14 d. Tamošaičių galerijoje „Židinys“ atidaroma Margaritos Petrauskienės tapybos paroda „Su meile, Margarita“

14 d. Lauko galerijoje *+1000* atidaroma Gedvardo Simonenko paroda „Kodas molyje: šiuolaikinė baltų mitologijos interpretacija“

15 d. Tapybos koridoriuje atidaroma Tapybos katedros studentų grupinė paroda „Pradžių registras“

Parodoje „Nuo pirmųjų eskizų iki architektūros studijų“

Piešinių parodoje „Matyti, suprasti, atkurti“

Kristijono Gurčino parodoje „Klausykla“

20 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma Kristijono Gurčino paroda „Klausykla“

20 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma Restauravimo katedros studentų piešinių paroda „Matyti, suprasti, atkurti“ ir Margirio Buržinsko paroda „Bedugnybė“

22 d. „Titanike“ atidaroma doc. Linos Jonikės paroda „Žvaigždė“

24 d. Trakuose, galerijoje „Fojė“ atidaroma tarptautinė Baltijos šalių aukštųjų meno mokyklų dėstytojų stiklo meno paroda „Švytintys. Pjaunatys. Dūžtantys“

27 d. „Titanike“ atidaroma tapybos magistrantų paroda „Hunt Haunt“

27 d. Lauko galerijoje *+1000* atidaroma *IRMA Collaborative* paroda „Pokalbis su stepių vilku“

28 d. Naujai išrinkto VDA Senato pirmasis posėdis.

Iš Linos Jonikės parodos „Žvaigždė“ atidarymo

Aplinkos tvarkymo darbai prie Akademijos

VDA atstovai Nyderlandų dizaino savaitėje Eindhovene

Viešnagė Indonezijoje

Spalio 5–9 d. VDA Tekstilės meno ir dizaino katedros profesorės, tekstilininkės prof. dr. Miglė Lebednykaitė ir prof. Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė lankėsi Indonezijoje, Bandungo technologijos institute (Institut Teknologi Bandung, ITB). Vizito metu skaitytos paskaitos, surengtos kūrybinės dirbtuvės, dalyvauta parodoje „Material Interweave“, taip pat tyrinėtos tradicinės batikos technikos – reikšminga Javos salos kultūros paveldo dalis ir iki šiol gyvuojanti tekstilės tradicija. Dėstytojų vizitas finansuotas *Erasmus* programos rėmuose. ITB Menų ir dizaino fakulteto dizaino centre pristatyta paroda „Material Interweave“, kurioje savo kūrybą eksponavo S. Inčirauskaitė-Kriaunevičienė, M. Lebednykaitė, John Martono (Indonezija), Eidine Syifa (Indonezija), Mutlara Khairunnisa (Indonezija) ir Alima Hasna Sajida (Indonezija). Vizito metu skaitytos paskaitos apie VDA, Tekstilės meno ir dizaino katedrą, jos studijų programas bei šiuolaikinio tekstilės meno ir dizaino kryptis. Pristatytos asmeninės kūrybinės praktikos, meninės raiškos principai ir darbo metodai. Paskaitos taip pat skaitytos ITB padalinyje Čirebone. ITB studentams surengtos kūrybinės dirbtuvės, skirtos skirtingų medžiagų pažinimo ir jungimo galimybėms tyrinėti. Siekiant giliau pažinti Indonezijos tekstilės paveldą aplankyti svarbiausi batikos muziejai Čirebone, Pekalongane ir tradicinės batikos kūrimo vietos: Čirebone, Pekalongane, Laseme. Čia domėtasi batikos kūrimo procesais, technikomis ir jų tęstinumu. Vizito metu užmegzti ir sustiprinti VDA bei ITB akademiniai ir kūrybiniai ryšiai. Susitikimuose aptartos tolesnio bendradarbiavimo galimybės, įskaitant studentų mainus, bendras parodas ir kūrybinius projektus. Taip pat suplanuotas ITB Menų ir dizaino fakulteto narių vizitas Vilniaus dailės akademijoje 2027 metų pavasarį. *Mūsų inf.*

F O T O T E K A

1996 m. spalio 21 d. galerijoje „Akademija“ buvo atidaryta jubiliejinė ilgamečio VDA profesoriaus Petro Aleksandravičiaus (1906–1997) skulptūros darbų paroda ir pristatyta V. Jankausko parengta knygą apie skulptorių „Aš pat sau neįdomus“. Atidarymo metu profesorius sulaukė daug įvairių sveikinimų, tarp kurių buvo ir nuo LR prezidentūros, kurį perskaitė prezidento patarėjas dr. Arvydas Matulionis. Šiose nuotraukose matome profesorių su žmona, dukra ir galerijos vedėja Ramute Rachlevičiūte, taip pat jį sveikinančius kolegas iš VDA Skulptūros katedros Gediminą Jokūbonį, Gediminą Karalių ir Dalią Matulaitę, bei kolegas iš Piešimo katedros Joną Mackonį, Kazį Morkūną, Leoną Žuklį.

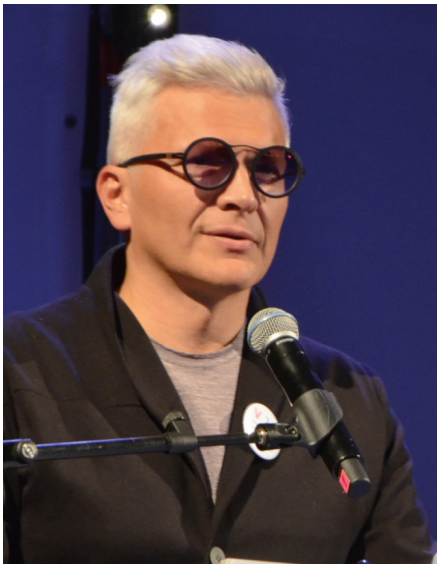
V. Jankausko nuotraukos

AKADEMIJOS ŽMONĖS

VDA alumnas, MIT prof. Gediminas Urbonas

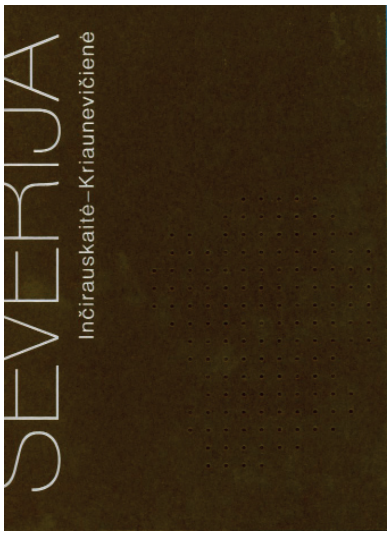

Tapybos katedros doc. Jonas Vaitekūnas

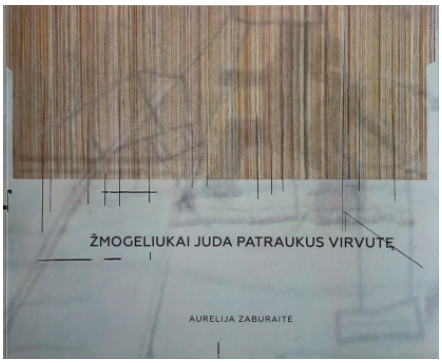
Tekstilės meno ir dizaino katedros doc. Laura Pavilonytė-Ežerskienė. *V. Jankausko nuotraukos*

K N Y G O S

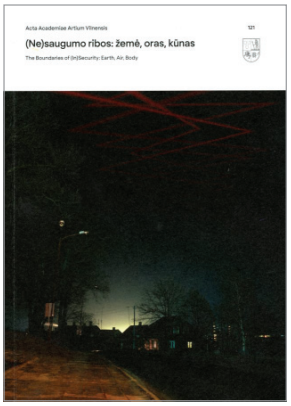
Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė. V., 2026
Sudarytoja *Jurgita Ludavičienė*
Dailininkė *Rusnė Šimulynaitė*

VDA Tekstilės meno ir dizaino katedros profesorė Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė yra pripažinta menininkė tiek gimtoje šalyje, tiek tarptautiniu mastu. Jos kūryboje unikali meninė raiška ir originalus mąstymas leidžia aktualizuoti svarbias šiuolaikinio pasaulio temas. Autorinė kūrinių atlikimo technika ir išskirtinė meninė kalba atnešė jai platų tarptautinį pripažinimą. Šis katalogas sistemingai užfiksuoja menininkės kūrybinį įdirbį ir vienoje vietoje pristato platų jos kūrybos spektrą, iki šiol išsibarsčiusį įvairiuose muziejuose, galerijose ir privačiose kolekcijose. Leidinys suteikia galimybę išsamiau pažinti menininkės kūrybą, apibrėžia jos indėlį į šiuolaikinio Lietuvos meno lauką ir užtikrina jos kūrybos prieinamumą tyrėjams, kuratoriams, studentams bei plačiajai visuomenei. Katalogas taip pat prisideda prie šiuolaikinio Lietuvos meno sklaidos Lietuvoje ir užsienyje, sudarydamas sąlygas menininkės kūrybą pristatyti tarptautiniame meno lauke. Svarbi ir leidinio edukacinė funkcija, jis suteiks galimybę jauniesiems kūrėjams susipažinti su menininkės kūrybine praktika ir profesiniu keliu, skatins domėjimąsi šiuolaikiniu menu.

Aurelija Zaburaitė
Žmogeliukai juda patraukus virvutę. V., 2026

Ši iš Plungės kilusios jaunosios kartos tapytojos Aurelijos Zaburaitės (g. 2002) knyga, tai meninių praktikų, kelionių ir kasdienybės patirčių vizualus pasakojimas. Piešiniuose fiksuojami žmonės, jų gyvenamos ir laikinos erdvės, bendros veiklos, judėjimas iš vienos vietos į kitą – nuo Mizarų ir Plungės iki Nidos. Pamažu realių žmonių figūras papildo mediniai „žmogeliukai“, tampantys savotiška kolektyvinio gyvenimo metafora. Jie rikiuojasi, telkiasi, išsiskirsto ir vėl juda, tarsi būtų susieti nematoma virvute – bendru ritmu, tvarka ir kasdienybės pasikartojimais. Knygoje individualus stebėjimas susilieja su žaismingu ir kiek ironišku žvilgsniu į žmogų kaip grupės dalį – nuolat veikiantį, prisitaikantį ir ieškantį savo vietos.

(Ne)saugumo ribos: žemė, oras, kūnas. V., 2026
Sudarytojos *Agnė Narušytė, Skaidra Trilupaitytė*

Mokslinio žurnalo *Acta Academiae Artium Vilnensis* 121-asis numeris. Jame menotyrininkai, istorikai, filosofai ir menininkai permąsto tradicines ir naujas (ne)saugaus pasaulio ribas, istorinių ir nūdienos distopinių akligatvių perspektyvas. Gyvendami dabartyje pajuntame, kad ne tik anksčiau, bet ir XXI a. visuomenės patiria vaizduotės krizę, o ateitis tampa nebeaiški. Tarkime, geopolitiniu požiūriu konkrečios žemės ir oro ribos neretai nusitrina, mat savo pilietius, taip pat politinius žemėlapius ir fizines teritorijas saugančios valstybės samprata gali suirti dėl pačių įvairiausių priežasčių. Tradiciniai saugaus gyvenimo kontūrai šiandien gali būti kvestionuojami tiek tarptautinės politikos, tiek ir biopolitikos požiūriu. Naujos grėsmės verčia perkonfigūruoti juntamas kūniškumo ribas, ypač kai susiduriame su oro erdvės ir valstybių sienų nepaisančiais žmogiškaisiais veikėjais ar mikroorganizmais, demografinių krizių ir migracijos pasekmėmis. Uždegimas ir užkratas gali apimti ne vien biologinius kūnus ar skaitmenines sistemas, bet ir visą Žemę, kuri išsiugdo savo imuninį atsaką. Net ir jaukūs ar bent jau saugūs namai kažkuriuo metu gali tapti svetimomis erdvėmis.

Trumpai

• Rugsėjo 25–27 d. Lietuvos parodų ir kongresų centre LITEXPO Vilniuje vykusioje parodoje „Supernamai/Statyba ir architektūra“ buvo pristatyti VDA Klaipėdos fakulteto Interjero dizaino studentų darbai. Jie tapo bendros ekspozicijos, sukurtos bendradarbiaujant su UAB „Eternit Baltic“, priklausančia tarptautinei „Etex Group“, dalimi • Spalio 17–25 dienomis Eindhovene (Nyderlandai) vyko vienas svarbiausių Europos dizaino renginių – Nyderlandų dizaino savaitė (*Dutch Design Week*). Joje jau ketvirtą kartą dalyvavo VDA, tarptautinėje aukštųjų mokyklų parodoje „Class of 26“ pristačiui septynių absolventų kūrybinius projektus. Tai Vilniaus fakulteto dizaino magistrantės Liepa Marija Gradauskaitė projekte „Susipynimai“; Vilniaus fakulteto dizaino bakalaurės Gustinos Maksvytytės darbas, Kauno fakulteto dizaino magistro Nato Darulio projektas „Concret'us dialogas“, Vilniaus fakulteto grafinio dizaino bakalaurės Gretos Vengalytės projektas „Pseudosaugos komunikacija: „Atsargiai!“ – Įspėjamųjų ženklų sistema“, Vilniaus fakulteto dizaino magistro Hasan Alp Celikel tarpdisciplininis projektas „Nupiešti žvaigždę“, Telšių fakulteto dizaino bakalaurės Aldonos Jankauskienės kūrinys „Tango“, Vilniaus fakulteto dizaino magistrės Ani Gandžumian projektas „XXX 000“. Paroda „Class of 26“ vyko „Klokgebouw“ pastato 2 salėje (Strijp-S zona) • Parengtas internetinis Lietuvoje randamų XIX–XX a. 7 deš. koklių gamintojų ir jų produkcijos ženklų katalogas, kurį sudarė VDA mokslininkė dr. Dalia Klajumienė dalyvaudama Lietuvos mokslo tarybos finansuotame projekte „Kūrybinis tarpdisciplininis Naujojo Europos Bauhauzo – NEB tyrimų centras“ (2024–2027 m.). Kataloge yra 1117 koklių gamintojų biogramų, 285 iliustracijos su gamintojų produkcijos ženklais, archyviniais dokumentais ir kita svarbia vaizdine medžiaga. Čia galima rasti duomenų apie koklių gamintojus iš 140 Lietuvos ir užsienio vietovių. Katalogas bus nuolat pildomas • Spalio 12 d. Vilniaus dailės akademijai oficialiai padovanotas meno kūrinys „Jungtis“, sukurtas 2026 m. vykusios parodos „Sekant VDA ir Bernardinų vienuolyno RIBA“ metu. Dovaną priėmė VDA rektorė prof. Ieva Skauronė. Menininkės Ievos Rižės sukurta meninė intervencija įprasmina VDA ir Bernardinų vienuolyno bendrą istoriją. Kūrinys įrengtas gipso pertvaroje, kuri neseniai skyrė Akademijos ir vienuolyno erdves • Penkios VDA architektūros studentės (Nerilė Janušytė, Greta Martinėnaitė, Goda Bujaitė, Urtė Medžiūnaitė ir Elena Vaišnoraitė) atrinktos į išskirtinę studijų programą RECREATE, kuri sujungia septynis Lietuvos universitetus ir prestižinį Masačusetso technologijos institutą (MIT, JAV). Studenčių laukia trijų semestrų studijos, MIT dėstytojų paskaitos, galimybė įgyti MITx sertifikatus ir praktiniai projektai. Prie jų įgyvendinimo prisidės ir verslo partneriai „Ignitis grupė“ bei „Lietuvos geležinkeliai“ • Su VDA atsisveikino nuo 2008 m. joje dėstęs danų skulptorius prof. Henrik B. Andersen. •

LIETUVIŲ DAILININKAI

Tapytojas Antanas Žmuidzinavičius (1876 10 31 – 1966 08 09). LMTKM

Vilniaus dailės akademijos leidykla
Dominikonų g. 15, Vilnius 01131; el. p. *vidmantasj@inbox.lt*

Redaktorius
Vidmantas Jankauskas